

Receptionen af Søren Ulrik Thomsens forfatterskab 1981-2000

Auken, Sune; Skriver, Svend

Published in:
SPRING - Tidsskrift for moderne dansk litteratur

Publication date:
2001

Document version
Også kaldet Forlagets PDF

Citation for published version (APA):
Auken, S., & Skriver, S. (2001). Receptionen af Søren Ulrik Thomsens forfatterskab 1981-2000. *SPRING - Tidsskrift for moderne dansk litteratur*, (16), 15-24.

Sune Auken & Svend Skriver

RECEPTIONEN AF SØREN ULRIK THOMSENS FORFATTERSKAB 1981-2000

Da Søren Ulrik Thomsen i 1981 udsendte debutsamlingen *City Slang* „regnede“ han med, „at bogen ville udløse en litterær revolution“.¹ Så let gik det nu ikke. Thomsens to første digtsamlinger fik positiv omtale i en række mindre anmeldelser, men også en del hug. Det var næsten kun i de anmeldelser, der blev skrevet af generationsfæller, bøgerne blev betragtet som litterære begivenheder. Eneste markante undtagelse var Aarhus Stifttidendes anmelder Thorkild Nyholm, der – ud over at omtale debutsamlingen som „bemærkelsesværdig“ – leverede følgende præcise karakteristik af den:

Der er noget desperat over denne rastløse flakken omkring i det skiftende lys, en uro, der spejler sindets tilstand: Det registrerende jeg kan eller vil ikke synkronisere sin urolige puls med byens hjerteslag og oplever derfor virkeligheden som øde eller kaotisk (...)²

Men overordnet havde anmelderne – for nu at sige det pænt – ikke alle gjort sig lige umage med deres artikler. Søren Ulrik Thomsen blev ikke set på som en digter, der sprang fuldmønden og fuldtbevæbnet ud af poesiens pande.

I perioden op til at *Mit lys brænder* udkom i 1985, så man tegn på et gennembrud for digteren. Torben Brostrøm, Svend Erik Larsen og Erik Skyum-Nielsen begyndte som de første forskere at arbejde med forfatter-skabet,³ og Ole Wivel tog den første del af poetikken, der blev offentliggjort i *KRITIK* 66, op til kritisk behandling.⁴ Banen var kridtet op.

Og med udgivelsen af sin første poetik udløste Thomsen da også en voldsom interesse i såvel presse som forskning. Han blev indskrevet i en nøgleposition i en stor tradition af international og dansk poetikskrivning og kom dermed til at stå fadder for den enorme interesse for poetik, der siden har floreret i dansk litteratur og kritik. I den forstand kan man godt tale om en litterær revolution. Og der kan da heller ikke herske tvivl om, at *Mit lys brænder* blev Thomsens gennembrudsbog. Den blev ganske vist

ikke modtaget med stående applaus, da den udkom i 1985: Der var kritiske indvendinger fra Henrik Wivel og en nedsabling fra Bo Green Jensen, der i øvrigt benyttede lejligheden til at likvidere konkurrentens første digtsamlinger. Alligevel var situationen grundlæggende forandret. Alle de store dagblade havde fyldige anmeldelser skrevet af markante kritikere, og vigtigere: Anmelderne opfattede udgivelsen af *Mit lys brænder* som en central begivenhed; selv Green Jensen var klar over, at andre mente, der var sket noget vigtigt.

Dermed var Thomsens navn slået fast, og hans tre efterfølgende digtsamlinger blev modtaget med enorm opmærksomhed og mængder af omfattende anmeldelser, der alle faldt på eller tæt på de respektive udgivelsesdage. Og nu opfattedes udgivelsen af hver af dem, ligesom *Mit lys brænder*, som betydelige litterære begivenheder. Så stor en begivenhed var *Det skabtes vaklen*, at Politikens chefredaktion i nytårslederen d. 1. januar 1997 lod Thomsen få det første såvel som det sidste ord. Om han så ville have dem eller ej. Thomsen var blevet en samtidig klassiker.

Mit lys brænder blev ikke bare startskuddet til den store interesse for Thomsens forfatterskab, den kom også til at stå centralt i den videnskabelige behandling af forfatterskabet. Med en imponerende hurtighed på aftrækkeren og i et sprog, der ikke lod Thomsens højt stiliserede kunstprosa meget efter, offentliggjorde Poul Erik Tøjner artiklen „Sprogets død – Søren Ulrik Thomsens poetik“ i et nummer af *KRITIK* fra samme år som *Mit lys brænder*, og han viderebearbejdede sit synspunkt i bogen *Poetik – At tænke med kunst* fra 1989. Der er siden kommet yderligere fem større behandlinger til, skrevet af henholdsvis Laust Kristensen, Niels Egebak, Charlotte Bork-Johansen, Gunilla Hermansson og Signe Rømer Holm og endelig Jon Helt Haarder.⁵ Benedikte Rostbølls artikel i dette nummer af *Spring* er den sjette behandling. *Mit lys brænder* spiller endvidere en afgørende rolle i et antal andre artikler, der ikke har den som direkte hovedemne. Indtil videre har kun *Hjemfalden* fået en så omfattende behandling.

Uden at det skal forstås som en kritik af de i flere tilfælde fremragende artikler om *Mit lys brænder*, har denne betydelige vægtning af poetikken i et vist omfang medvirket til at fortegne billedet af forfatterskabet. Nogle gange går det helt galt, som hos Eirik Vassenden, der i artiklen „Der er kun hvirvlen omkring sin egen akse“, siger følgende:

(...) sentreringen rundt nærværet og kroppen fikk 80-tallets kritikere til å innføre begrepet 'kroppsmodernisme', en betegnelse som blir brukt om den lyriske produksjonen til den generasjonen dik-

tere som samlet seg rundt Thomsens opprop. Fellesnevner var Thomsens utgangspunkt, livet.⁶

Dette er ganske påfaldende forkert. Da Thomsen udgiver *Mit lys brænder* har alle de digtere, han normalt placeres i generation med, Michael Strunge, Pia Tafdrup, F.P. Jac osv., udgivet betydelige dele af deres forfatterskab, ja, Strunges nærmer sig af indlysende grunde sin afslutning. Og det er decideret befordrende for fantasien at forestille sig førnævnte Bo Green Jensen som Thomsen-proselyt. De danske digtere, der faktisk debuterede samtidig med *Mit lys brænder*, f.eks. Pia Juul og Niels Frank,⁷ ligner på afgørende områder ikke firserdigterne. Der er derfor mere rimelighed i at tale om, at Thomsen med *Mit lys brænder* begynder at lukke generationen, end om at han er dens bannerfører.

Det er ikke kun andre digtere, det er gået ud over, også Thomsen selv har indimellem måttet lide den tort at stå i skyggen af sin egen poetik. For eksempel kan man i en også i andre henseender problematisk litteraturhistorie for gymnasiet læse, at

Søren Ulrik Thomsen (f. 1956) er teoretikeren blandt 80'er-lyrikerne. Han har selv skrevet *nogle få digtsamlinger* med et markant særpræg, men *især* har han bidraget til diskussionen om kunstaværkets æstetik.⁸

Citatet er kuriøst, og endnu mere kuriøst bliver det, når litteraturhistoriens to forfattere så prøver at læse Thomsen. Deres opfattelse af hans værk viser sig nemlig at være så styret af deres billede af ham som poetolog, at det først er, da han selv med *En dans på gloser* markerer, at der er sket noget nyt i forfatterskabet, de registrerer en nyudvikling. At *Hjemfalden* ligner *Det skabtes vaklen* betydeligt mere, end den ligner Thomsens to første digtsamlinger, er undsluppet deres opmærksomhed.

Selvom dette nok er ret ekstreme eksempler på, at poetikken er svulmet over sine bredder, står *Mit lys brænder* alligevel som et problematisk værk i receptionen. Med sin skarpt formulerede ensidighed og sin magtfulde centrale metafor har den fristet flere kritikere til at lade deres læsninger af forfatterskabet også efter *Mit lys brænder* styre af poetikken. Vi vælger som eksempel en kritiker, der kan holde til det og som ikke har de helt store aktier i Thomsen, nemlig Klaus P. Mortensen, som hen imod slutningen af sin bog *Himmelstormerne – En linje i dansk naturdigtning* (København 1993) også påtager sig at sige noget om Thomsen. Mortensen anskuer den unge Thomsens mellemværende med nuet og nærværet som en sen udløber af en foranderlig tradition, der rækker tilbage til bl.a. Kingo,

Baggesen, Staffeldt og Johannes V. Jensen. Det skal der ikke indvendes noget imod, men problemet er, at han dels refererer til *Hjemfalden*, som om konfigurationen dér var den samme som i ungdomsforfatterskabet, dels lader udredningen tage udgangspunkt i digtet „Snart er jeg selv et vidunderligt mønster“ fra *Nye digte*, der ikke kan opfattes adækvat i den unge Thomsens poetologiske kategorier.

Den norske litterat Hadle Oftedal Andersen har i *Nordica Bergensia* påpeget det problematiske i, at flere i øvrigt unavngivne kritikere uden at reflektere over det har tildelt *Mit lys brænder* status af sekundærlitteratur.⁹ Man har med andre ord set stort på, at poetikken selv er en del af genstandsfeltet. Her tænkes især på forholdet mellem de to første digtsamlinger og poetikken. Og man kan da kun håbe, at Oftedal Andersens kritiske indspil bliver medreflekteret i den fremtidige Thomsen-kritik.

Dermed er et første træk i Thomsenforskningen ridset op: nemlig den dominans, som på godt og ondt udgår fra *Mit lys brænder*. Et videre træk er, at forskningen i forfatterskabet endnu ikke udgør en forskning i mere systematisk forstand. Dette siger vi selvfølgelig ikke for at forklejne nogens indsats. Men der er i Thomsenforskningen endnu ikke etableret tydelige fortolkningsmæssige positioner og – dermed forbundet – heller ikke en faglig debat. Måske er grunden til, at Thomsens egne poetologiske tekster kan komme til at stå så centralt i forskningen, skønt de ikke er videnskabelige tekster, at de indtil videre er de eneste klart markerede positioner i forhold digtsamlingerne.

Denne mangel på samtale er måske i dag det væsentligste problem i forskningen: Det er svært for enlige svaler at flyve i flok. Det hindrer på ingen måde, at der bliver skrevet også ganske fremragende ting om Thomsens forfatterskab, men det betyder, at to afgørende muligheder forspildes, nemlig forskernes mulighed for dels at bygge videre på hinandens arbejde og dels at skærpe deres fortolkninger imod hinanden. Det betyder ikke, at det arbejde, som faktisk er udført, er uden værdi heller ikke for en videre forskning, for dels betyder de mange mindre arbejder, at næsten ligegyldig hvor man befinder sig i forfatterskabet, er der skrevet noget med affinitet til det, og dels kan de i et længere perspektiv få betydning som nogle af de byggeklodser, fremtidige større samlende fortolkninger af forfatterskabet kan bygges op af. Og netop her kan det vise sig at være til gavn, at fronterne endnu ikke er trukket så tydeligt op, fordi de arbejder, som nu findes, er mindre styrede af hensynet til den ene eller den anden overordnede tese, men simpelthen er udtryk for, hvad en forsker fandt, da han eller hun studerede et bestemt punkt i forfatterskabet. Dermed kan de danne et gavnligt korrektiv, man kan vise tilbage til, når de større værker

engang dukker op. Men for nærværende fremtræder feltet altså mere dif-fust, og skulle man fremføre én opfordring til forskningen nu, må det være opfordringen til samtale. Som det fremgår af det følgende har en række af artikelforfatterne i dette nummer af *Spring* påbegyndt denne forskningsmæssige debat, hvad vi kun kan byde velkommen.

De problemer, der opstår, når forskerne ikke taler sammen kan illustre-res med et eksempel. Der findes os bekendt fire behandlinger af digtet *For hver rose vi om natten føjer til livet*, de tre første er Helle Lindhardtsens „Lyset brænder fortsat“ (1994), Dorte Lind Christensens „Det er efterår! Efterår“ (1998) og Erik Skyum-Nielsens „Den levendes og de dødes af-tryk“ (1999);¹⁰ endelig har Jørn Erslev Andersen også taget digtet op i den artikel, vi trykker her. Lind Christensen behandler udelukkende digtet i sig selv, mens Lindhardtsen, Skyum-Nielsen og Erslev Andersen analyse-rer det som led i en større sammenhæng.

Lindhardtsen læser digtet som optakt til en gennemgang af *Hjemfalden* og begynder måske derfor med følgende markante udspil:

Mere end at indbyde til en helhedslæsning anslår digtet fragmenter af problemstillinger, der kan fungere som udgangsposition for hele digtsamlingen. Her introduceres tematikker og metaforer, som er gennemgående for hele samlingen (...) ¹¹

Lindhardtsen hævder altså, at digtet hverken kan eller skal opfattes som en selvgyldig helhed, det skal udelukkende forstås i sammenhæng med resten af digtsamlingen. Dermed har hun allerede kastet en handske til andre fortolkere. Tesen kan og bør efterprøves i et forsøg på netop at gøre det, Lindhardtsen siger, man ikke kan. Forskningen er i gang!

Men så kommer den heller ikke ret meget videre, eller rettere den be-gynder forfra. Lind Christensen refererer nemlig ikke til Lindhardtsens artikel og har den ikke engang på sin litteraturliste. Det er af flere grunde ærgerligt. Lind Christensens analyse fremtræder som en række sonderin-ger i digtet, der aldrig får stillet spørgsmålstejn ved eller svaret på Lindhardtsens udspil. Havde Lind Christensen skullet svare på, om digtet faktisk dannede en selvgyldig helhed, ville det have tvunget hende til i langt højere grad at forsøge at tænke sine spredte iagttagelser sammen. I stedet løber hun ad bagvejen ind i Lindhardtsens problem og tvinges til at overveje, om „en logik“ overhovedet kan „træde frem af betragtningerne i digtet“. ¹² De to artikler rejser altså det samme problem, men Lindhardtsen er flere skridt foran: Hun formulerer problemet langt tydeligere og har en forklaring på det, som resten af artiklen argumenterer for. Og værre end det: Lindhardtsens tese om, at digtet ikke etablerer en stringent intern sam-

menhæng og kun giver mening som oplæg til resten af digtsamlingen, er en direkte dementi af Lind Christensens forsøg på at læse digtet og kun digtet. Ydermere ville Lind Christensen have haft gavn af Lindhardtsens beskrivelse af, hvordan digtet forholder sig overskridende til Thomsens ungdomspoetik. Hun er flere gange snublende nær denne pointe, men opdager aldrig, at blandt andet metaforen „Påny har oktober brændt vores liv helt ned“ henviser til *Mit lys brænder*. Også på dette punkt problematiserer Lindhardtsens artikel Lind Christensens systematiske nærsynethed.

Kommer vi derfra til Skyum-Nielsens gennemgang, så står den i tydelig kontrast til Lindhardtsens artikel. Her rejser Værket sig i al sin magt og vælde. Digtet fremstilles af Skyum-Nielsen som et komplekst sammen spil af en række elementer og niveauer, der alle er holdt i perfekt balance med hinanden, og som tilsammen danner:

(...) en trefaset narrativ struktur, der fra håb fører over i desillusion, men herfra videre til en dekonstruktion af håbet, hvor drømmen bliver fastholdt, med afstandens og forskellens indsigt.¹³

Skyum-Nielsen slipper betydeligt bedre fra ikke at forholde sig til sine forgængere end Lind Christensen. Og en tekst, der anskuer Thomsens digtning i lyset af Nordbrandts, kan jo ikke godt anklages for ikke at tage stilling til forskellige fortolkninger. Alligevel rejser sammenstillingen en række spørgsmål og muligheder, som man meget gerne havde læst Skyum-Nielsens kommentarer til. Først og fremmest gælder det naturligvis modsætningen til Lindhardtsens udsagn, dels fordi man gerne havde set uenigheden diskuteret, men også fordi den vinkel, Lindhardtsen anlægger, åbner perspektiver fremad ind i digtsamlingen og bagud i forfatterskabet, som ikke er med hos Skyum-Nielsen.

En væsentlig del af Skyum-Nielsens argumentation bygger på formelle iagttagelser i digtet, derfor kunne han med fordel have inddraget Lind Christensen, der omhyggeligt gennemarbejder netop denne side af digtet. Når Skyum-Nielsen nøjes med at bruge 3 linjer på de lydlige aspekter, havde det været fint med en henvisning til Lind Christensens langt mere udfoldede analyse. Og når han et sted bemærker, at „Strukturen nærmer sig (...) sonettens og blankversets pulsslæg“,¹⁴ der som bekendt er bisyllabisk, kunne man måske ønske sig en forklaring på, hvordan Lind Christensen kan skrive om et digt, hvor „metret er overvejende trisyllabisk“. ¹⁵ Begge kan ikke ha ret! At Skyum-Nielsen heller ikke ekspliciterer sin uenighed med Thomas Bredsdorffs bog om Henrik Nordbrandt er i denne sammenhæng en biting.

På baggrund af hvad der er sagt i det foregående, er det opmuntrende at

se, at Jørn Erslev først på seminaret og siden i sin artikel direkte stiller sig i forhold til Skyum-Nielsens fortolkning. Trods Erslevs fredsommelige formuleringer kan man spore en både teoretisk og fortolkningsmæssig afstandtagen til Skyum-Nielsen. Den kritiske samtale er så småt ved at etablere sig.

Fordi de forskellige fortolkninger først nu er ved at blive trukket op over for hinanden, er det kun til en vis grad muligt at opridsende tendenser i forskningen. Foreløbig er blot to grupperinger, eller måske rettere to diskussionsområder, for alvor synlige.

Den første og mest markante gruppe af kritikere kunne forsøgsvis sammenfattes under betegnelsen 'metafysikerne', vi tænker her på Erik Skyum-Nielsen, Erik Spang Thomsen, Neal Ashley Conrad og til dels Rolf Højmark Jensen. Fælles for dem er forestillingen om, at forfatterskabet har en åbenlys interesse i en sammentænkning af religion, digtning og eksistens. De spænder dog meget bredt fra Spang Thomsen – der uden blusel taler om „længslen mod det religiøse“ som et centralt tema i forfatterskabet og med en vis fryd konstaterer, at digtene „direkte og seriøst“ taler „om Gud“ – til Rolf Højmark Jensen, hvis muntert biografiske fremstilling af Thomsen noget særegent karakteriserer ham som religiøs kulturradikaler.¹⁶ En antagelse man gerne så grundigere forklaret. Det indtil videre mest udfoldede synspunkt i denne gruppe af kritikere er Skyum-Nielsens. Han står i dag som forfatterskabets centrale fortolker, og er da også den kritiker, der oftest henvises til i dette nummer af *Spring*. Han er måske den kritiker, der mest åbenlyst har Thomsen som et fast referencepunkt, har i talrige større og mindre artikler fulgt forfatterskabet fra dets begyndelse og har på det nærmeste specialiseret sig i springet fra den korte analyse til refleksionen over de enkelte faser og derfra videre til beskrivelsen af de lange linjer i forfatterskabet. Hvad angår det metafysiske, holder han sig til at påpege forfatterskabets dialog med det han kalder „et kristent tydningsunivers“. Det gør han formentlig for at pointere, at digterens mellemværende med religionen er dialektisk.

Seminaret gav anledning til adskillige omgrupperinger i forbindelse med netop spørgsmålet om Thomsens og metafysikken. Som det fremgår af artiklerne i dette nummer af *Spring*, fremdrager Gunilla Hermansson religiøse elementer i Thomsens første digtsamling *City Slang* og er dermed medvirkende til at opbryde et nu mere eller mindre etableret billede, ifølge hvilket metafysikken hører hjemme i Thomsens sene digtsamlinger. Et på sin vis tilsvarende opbrud finder man i Dan Ringgaards artikel „Rytmeskift. Vandskel. Rytmen som tidserfaring i Søren Ulrik Thomsens digte“, hvor han hævder, at en rytmisk analyse af forfatterskabet vil iden-

tificere en metafysisk optagethed i ungdomsforfatterskabet, men netop *ikke* i det sene forfatterskab. Også Spang Thomsen synes at vakle i troen, da han mener at se en stor del af de kristne elementer i *Det skabtes vaklen* stå undergravet af digtene. Endelig, og måske mest markant, placerer Jørn Erslev Andersen, der skriver artiklen om *Hjemfalden*, sig i en markant modstilling til denne position. I et efterskrift, der er skrevet som reaktion på seminaret, skelner Erslev i et tiltrængt forsøg på begrebsafklaring imellem den generelle og den specielle metafysik, hvor den generelle metafysik „deler ærinde med ontologien“ og er en interesse for „ufravigelige grundforhold“, mens den specielle metafysik beskæftiger sig med „overordnede forhold, hvorunder eller hvori noget kan være til på og med naturen, sjælen og Gud som hovedformer“, og bemærker, at slaget står om den specielle metafysik. Erslev hævder, at den specielle metafysik er „mange gange overhalet og skrinlagt i den type moderne digtning, som Thomsen og mange andre med ham byder på“, uden dog at tage stilling til den lange række af vendinger og udtryk hentet fra den specielle metafysik, som *Hjemfalden* og især *Det skabtes vaklen* rummer.

Over for ‘metafysikerne’ står de kritikere, der bevidst fortolker Thomsen i lyset af lokale og internationale modernistiske strømninger. Det gælder Peter Stein Larsen, Jette Lundbo Levy og Henning Goldbæk.¹⁷ Stein Larsen har flere gange påpeget Thomsens nære slægtskab med 60’ernes konfrontationsmodernisme, men endnu ikke belagt sin tese med egentlige komparative studier. Selvom han konstaterer en stigende metafysisk interesse i forfatterskabet fra *Nye digte* og frem, fastholder han, at „Thomsen aldrig vedkender sig nogen form for religiøsitet“¹⁸ og lader Thomsens beskrivelse af ungdomsforfatterskabet som et „nihilistisk kystklima“ gælde også for det senere forfatterskab.¹⁹ Denne beskrivelse burde bringes i mere direkte konfrontation med ‘metafysikerne’. Derudover har Jette Lundbo Levy beskrevet den tidlige Thomsen som storbymodernist og gjort opmærksom på hans relation til surrealisten Louis Aragon. Henning Goldbæk har trukket spor fra den sene Thomsen til Georg Trakl og ekspressionismen, og vi forsøger selv i dette nummer af *Spring* at diskutere Thomsens forhold til Gunnar Ekelöf. Om disse synspunkter lader sig forene med ‘metafysikernes’ – og i givet fald i hvilket omfang – er et interessant problem. Et første møde kan man se i Skyum-Nielsens før omtalte undersøgelse af forholdet imellem Nordbrandt og Thomsen.

Man kan formentlig ikke på nuværende tidspunkt med konsekvens fremskrive andre samlede positioner end disse. Vi har rigtig nok ikke dækket alle, som har skrevet om Thomsen, men det ville nok også være halsløs

gering. Dels danner de kun i begrænset omfang, hvis overhovedet, grupper, dels bør man være forsigtig med at hænge folk op på markante helhedstolkninger af forfatterskabet på baggrund af en enkelt tekst. Det er således formentlig ikke fair at lave en skole af psykoanalytisk Thomsenforskning over Lisa Korsbeks nyligt offentliggjorte artikel, skønt den da er meget markant på denne led. Imidlertid er der i en række af disse tekster anslag, som man gerne så viderebearbejdet til egentlige organiserede synspunkter.

Noter

1. Citeret i Arne Vollertsen: „Den konsekvente poet“ i *Aarhus Stiftstidende* 2.3.1996.
2. Thorkild Nyholm: „Skarpe strofer som river – Bemærkelsesværdig debut“ i *Aarhus Stiftende* 27.9.1981.
3. Torben Brostrøm: *Modernismen før og nu*, Gyldendal 1983, Svend Erik Larsen: „Akvarium for tårnspringere“, i *Karneval* 83, Herning 1983, Erik Skyum-Nielsen: „80'er-gespenstet om en tendens i ny dansk lyrik“ i *Bogens Verden*, nr. 1, 1983 og „Søren Ulrik Thomsen – det sporløse liv og digtet som modverden“ in *Bogens Verden* nr. 9, 1983.
4. Ole Wivel: „Den bagtalte virkelighed“ i *KRITIK* 68, København 1984.
5. Poul Erik Tøjner: „Sprogets død“ i *KRITIK* 74, København 1985 og *Poetik – at tænke med kunst*, København 1989, Laust Kristensen: „Tilpasningens strategi. En vurdering af Søren Ulrik Thomsens digteri“ i *Nordica* 8, Odense 1991, Niels Egebak: „Poesi og kropslighed“ i *KRITIK* 110, København 1994, Charlotte Bork-Johansen: „Krop og verdensgåde. Om symbolismens og Søren Ulrik Thomsens poetik“ i *Synsvinkler* nr. 9, 1994, Gunilla Hermansson og Signe Rømer Holm: „Mellem lyrik og eksistens“ i *Horizont* 5, København 1996 samt Jon Helt Haarder: „Et billede af utrøstelighed og voldsom koncentration“ i Inger-Lise Hjordt-Vetlesen og Bo Hakon Jørgensen (red.), *Læsninger i dansk litteratur*, bind 5, Odense 1999.
6. Eirik Vassenden: „Der er kun hvirvlen omkring sin egen akse. Om poetikk-problematikk hos Søren Ulrik Thomsen og Pia Tafdrup“ i *Prosopopeia* 1, Bergen 1995 (teksten findes på internetadressen: www.hf.uib.no/andre/prosopopeia/1_95/5_3_1-95.htm).
7. Begge debuterer i 1985. Pia Juul med samlingen *Levende og lukket* og Niels Frank med *Øjeblikket*.
8. Johannes Fibiger og Gerd Lütken: *Litteraturens veje*, København 1996, p. 378. Forfatternavnet er fremhævet i originalcitateret, de andre fremhævelser er vore, sa og ss.
9. Hadle Oftedal Andersen: „‘Form – i (d) – dag’ Søren Ulrik Thomsens metode“, p. 123 ff., i *Nordica Bergensia* nr. 11, Bergen 1996.

10. Helle Lindhardtsen: „Lyset brænder fortsat“ i *Spring* 7, København 1994, Dorte Lind Christensen: „Det er efterår! Efterår!“ i *Synsvinkler* 19, Odense 1998, Erik Skyum-Nielsen: „Den levendes og de dødes aftryk. Lærer/elev -forholdet Henrik Nordbrandt og Søren Ulrik Thomsen“ i Anders Østergaard (red.), *Vandmærker*, København 1999.
11. Lindhardtsen (1994), p. 39.
12. Lind Christensen (1991), p. 31.
13. Skyum-Nielsen (1999), p. 109.
14. Skyum-Nielsen (1999), p. 106.
15. Lind Christensen (1998), p. 27.
16. Rolf Højmark Jensen: „En rem af Guds hud“, *Synsvinkler* 14, Odense 1996.
17. Henning Goldbæk: „Orfeus med og uden lyre“, *Dansk Noter* 1, København 1992, Jette Lundbo Levy: „Øjnenes dans – København som magisk storbylandskab“ i Flemming Lundgreen-Nielsen (red.): *København læst og påskrevet*, København 1997, Peter Stein Larsen: *Digtets krystal*, København 1997 og *Modernistiske outsiders*, Odense 1998.
18. Peter Stein Larsen (1997), p. 69.
19. Thomsens ord stammer fra essayet „Farvel til det blå rum“ (*En dans på gloser*, p. 116, København 1996). Stein Larsen har dog hentet dem fra Claus Wesths kortfattede gennemgang af forfatterskabet i gymnasieantologien *Det blå rum*, p. 145, København 1994, hvoraf det ikke fremgår, at Thomsens karakteristik er fremsat om ungdomsforfatterskabet.

SUNE AUKEN, født 1970, Ph.d-stipendiat og medredaktør af *TRANSfiguration - nordisk tidsskrift for kunst og kristendom*.
SVEND SKRIVER, født 1974, stud.mag. i dansk.